

မိုး : မိုး : ပုဂံ င ပ

မယားပြောတဲ့ တစ်ည

ပြောဆိုအံ့

မယားပြောတော့ တစ်ည

စကားပုံတစ်ခုရှိပါတယ်။

အမေပြောတော့ တစ်လ

မယားပြောတော့ တစ်ညတဲ့

* *

အမေ တစ်လတိတိ ပြောသော အကြောင်းကိစ္စတစ်ခုကို
မယားပြောတော့ တစ်ညထဲနှင့် ပြီးမြောက်သည်ဆိုသော စကားပုံဖြစ်သည်။

ယခု ဝတ္ထုထဲက မယားပြောတော့ တစ်ညကျပြန်တော့
တစ်မျိုးဖြစ်နေသည်။

မည်ကဲ့သို့ တစ်မျိုးဖြစ်နေသနည်းဟု ဆိုသော် . . . .။

* *

“မောင့်ကို စပ်စုတယ်လို့ မထင်နဲ့နော်? မောင် မေးစရာလေးရှိလို့”

သူ့စကားကြောင့် သူမက ခေါင်းညိတ်ပြသည်။

“ဘာမေးမလို့လဲ မောင်ရဲ့၊ မေးလေ”

“ဖြူရဲ့ ဖေဖေက အထူးကုဆရာဝန်ဆို”

“အင်း . . . ဟုတ်တယ်လေ မောင်ရဲ့၊ အဲဒါ ဘာဖြစ်လို့လဲ”

သူမက မျက်နှာကိုမော့ကြည့်ရင်း အမေးရှိသည်။

“ဖြူနဲ့မောင်နဲ့က မကြာခင် လက်ထပ်ကြတော့မှာ မဟုတ်လား၊ ဒီတော့ မောင်ရဲ့ ယောက္ခမ လောင်းကြီးကို အထူးကုဆရာဝန်ကြီးဆိုတာကလွဲပြီး ဘာအထူးကုလဲဆိုတာ မောင်က မသိဘူး လေ၊ မောင့်ရဲ့မိဘတွေက မေးလာခဲ့ရင် တိတိကျကျဖြေလို့ရအောင် မောင်က မေးချင်လို့ပါကွာ၊ ဘာရယ်မဟုတ်ပါဘူး။”

“ဪ . . . ဖေဖေက ဘာအထူးကုလဲ၊ အဲဒီ ဟာကို သိချင်တာလား”

သူမက ပြုံးရင်း သူ့ကို ဆိုသည်။

“ဟုတ်တယ် ဖြူရဲ့၊ မောင်တို့ ဆွေမျိုးတွေထဲမှာက ဆရာဝန်မရှိဘူး။ အင်ဂျင်နီယာတို့ ဘာတို့ပဲရှိတာ၊ ဒီတော့ မပြောကောင်းမဆိုကောင်း ရောဂါတစ်ခုခုဖြစ်လာရင် အားကိုးရတာ ပေါ့၊ ဖြူဖေဖေက အသည်းအထူးကုလား၊ နှလုံးအထူးကုလား၊ ဒါမှမဟုတ် အထွေထွေရောဂါအထူးကု လား အဲဒီ လို တိတိကျကျသိချင်တာ”

“ဪ . . . ဖေဖေကတုတ်ရောဂါနဲ့ မောင့်ဆွေမျိုးတွေဖြစ်တဲ့ ရောဂါ တိုက်ဆိုင်ခဲ့ရင် အားကိုးချင်တာ၊ ဒီလိုလား”

သူ ‘ဟုတ်တယ်’ ဟု ဆိုရင်း ခေါင်းညိတ်ပြုဖြစ်သည်။

“ဖြူဖေဖေနဲ့ မောင်တို့ဆွေမျိုးတွေနဲ့ လွတ်မှာမဟုတ်ပါဘူး၊ မောင်တောင် ဖေဖေရဲ့ လူနာ ဖြစ်ချင်ဖြစ်လာဦးမှာ”ဟု ဆိုရင်း သူမ ရယ်သည်။

“အေးပါ . . . ဘာအထူးကုလဲဆိုတာသာ ပြောပါ၊ ကဲ ဆို ဘာအထူးကုလဲ”

“ဖြူဖေဖေက လိပ်ခေါင်းအထူးကု”

“အင်”

If you refuse a wife one fault, you will take one with two.

အမှားတစ်ခုတည်းသာရှိသော မယားတစ်ယောက်ကို သင်ငြင်းဆန်ပါက
အမှားနှစ်ခုရှိ သော မယားတစ်ယောက်ကို သင်ရလိမ့်မည်။

Welsh proverb

* *

“ဘာ . . . . ဘယ်လို လိပ်ခေါင်းအထူးကု ဟုတ်လား”

မျက်လုံးပြူးမျက်ဆန်ပြူးဖြင့် မေးသော သူ့ကိုကြည့်ရင်း သူမက ခွီးခနဲ
ရယ်သည်။ ပြီး ပြောင်ချော်ချော်ဖြင့် သူ့ကို ကြည့်သည်။

“မအံ့ဩနဲ့ မောင်ရဲ့၊ မောင်လည်း တစ်နေ့
ဖေဖေလူနာဖြစ်ချင်ဖြစ်လာမှာ၊ မောင့်ရဲ့ မိဘ တွေရော၊ မောင့်ရဲ့ဆွေမျိုးတွေရော
ဖေဖေလူနာ ဖြစ် . . . ဖြစ်”

“တော်ပါတော့ ဖြူရယ်၊ ကြားရတာ ခေါင်းကျိန်းလွန်းလို့”

သူခေါင်းကို ခပ်ကြမ်းကြမ်းကုပ်ရင်း ဆိုဖြစ်သည်။

“ခေါင်းကျိန်းစရာမဟုတ်ပါဘူး မောင်ရယ်၊ ဖေဖေကလေ အထူးကုပီပီ
လုံးဝ တိကျမှန်ကန် မြန်ဆန်စိတ်ချရပါတယ်၊ ဘာအမှားအယွင်းမှ မရှိဘူး၊
မှားပြီးဖြစ်မိ ညှပ်မိစရာအကြောင်းကို မရှိ တာ၊ မယုံရင် မောင်ကိုယ်တိုင်
ဖေဖေနဲ့တွေ့ကြည့်ပါလား”

“ဘာကိစ္စတွေ့ရမှာလဲ၊ ဖြူဖေဖေနဲ့ လိုက်တွေ့ရအောင် မောင့်မှာမှ လိပ်ခေါင်းမရှိတာ၊ ဘယ်တော့မှလည်း ဖြစ်မှာမဟုတ်ဘူး”

သူ ရှက်အမ်းအမ်းဖြင့် ခါးခါးသီးသီးပင် ငြင်းဖြစ်သည်။

“မဟုတ်ဘူးလေ မောင်ရဲ့၊ လောကကြီးမှာ မဖြစ်ဘူးဆိုတာ မရှိဘူး၊ မဖြစ်သေးတာပဲ ရှိတယ်၊ မထူးပါဘူး မောင်ရယ် ဖေဖေဆီ တစ်ခါလောက်လိုက်ခဲ့ပြီး စမ်းသပ်ကြည့်ပါလား”

သူမက ရယ်ချင်ပက်ကျိဖြင့် ဆိုလာသည်မို့ သူခေါင်းကို ဘယ်ညာခါပြဖြစ်သည်။

“အာ . . . ကိုယ့်မှာ ဘာရောဂါမှမရှိဘူး၊ ဘာမှ စမ်းစရာ မလိုဘူး၊ ဒေါင်ဒေါင်မြည်ပြီးသား”

ခါးခါးသီးသီး ဖြစ်နေသော သူ့ကိုကြည့်ရင်း သူမက ခွီးခနဲ ရယ်သည်။

“နောက်တာပါ မောင်ရယ်၊ ဖေဖေက ခွဲစိတ်အထူးကုပါ၊ လိပ်ခေါင်းအထူးကု မဟုတ်ပါဘူး၊ မောင်ကလည်း ဗဟုသုတ နည်းလိုက်တာ လိပ်ခေါင်းအထူးကုဆိုတာ အနောက်တိုင်းဆေး လောကမှာ ကြားဖူးလို့လား”

“ဘယ်သိပ္ပံမလဲ ဖြူရ၊ မဖြစ်ဘူးဆိုတာ လောကမှာမရှိဘူး၊ မဖြစ်သေးတာပဲ ရှိတယ်၊ နောက်ဆို ဖြူဖေဖေက လိပ်ခေါင်းအထူးကု ဖြစ်မလာဘူးလို့ မပြောနိုင်ဘူး၊ အဲဒီ ဘာသာရပ် အတွက် စာတမ်းတွေ ဘာတွေ ပြုစုပြီး နာမည်ကြီးချင် ကြီးနေဦးမှာ”

ခပ်ရွတ်ရွတ်ပင် သူမကို သူဆိုဖြစ်သည်။

“ဪ . . . အဲဒီ အချိန်ကျတော့လည်း မောင်အပါအဝင် မောင့်ဆွေမျိုးတွေအတွက် စိတ် အေးရတာ ပေါ့”

သူမက ခေသူတော့မဟုတ်၊ ခပ်ငေါ့ငေါ့ပင် ပြန်၍ ဆိုသည်။

“တော်ပါပြီ ဖြူရာ၊ တခြားအကြောင်း ပြောရအောင်ပါ”

“မောင်ပဲ ဖေဖေကို ဘာအထူးကုလဲလို့ စမေးတာလေ”

“ဟုတ်ပါတယ် မောင်မေးမိပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဖြူက ကောင်းကောင်းမှ မဖြေတာ၊ လျှောက် နောက်နေပြီးတော့”

“ချစ်လို့နောက်တာကို စိတ်ဆိုးတယ်ပေါ့”

သူမက ရယ်ကျဲကျဲဖြင့် ဆိုသည်မို့ သူပါ ဟက်ခနဲ ရယ်ဖြစ်သည်။
အမြဲရွတ်နောက်နောက် နိုင်သော ကလေးမကိုကြည့်ရင်း

“အာ . . . ဘာလုပ်တာလဲ”

သူမက ခပ်ခွဲခွဲဆိုသည်။

“ဘာများလိမ်းထားသလဲလို့ပါ”

သူ ခပ်တည်တည်ပင် ညာဖြစ်သည်။

“အောင်မာ . . . . လူလည်မကျပါနဲ့၊ ကဲ ဒါဖြင့်ပြော ဖြူ ဘာလိမ်းထားလဲ၊
အခုချက်ချင်း ပြော”

သူမကလည်း ချက်ချင်းပင် မေးခွန်းထုတ်သည်။

“အင်း . . . မောင့်စိတ်ထဲမှာ ဇေဝဇဝါ ဖြစ်နေတယ်၊ သေချာအောင်
နောက်တစ်ခါ စမ်းသပ်ကြည့်မှ ဖြစ်မယ်၊ ကဲ ကဲ ရှေနည်းနည်းတိုး”

သူ့စကားအဆုံးမှာ သူမက ‘လူလည်’ ဟုဆိုရင်း ရှက်ဝဲဝဲဖြင့် သူ့ကို
ဆွဲဆိတ်သည်။ ဘာရယ်မဟုတ် သူ ရယ်ဖြစ်သည်။

* *

“မိန်းမမယူနဲ့ငါ့ကောင် . . . ငါတို့တောင် ပြန်အမ်းမရလို့ ငြိမ်နေကြရတာ
၊ ပြန်အမ်းလို့များ ရရင် အရင်အတိုင်း သူ့အမေအိမ် ပြန်ပို့လိုက်ပါတယ်”

“ကလေးနှစ်ယောက်ကို အတိုးဆိုပြီး အဆစ်ထည့်ပေးပြီးတော့လား”

ခိုင်မြ၏ အဆိုကို ရန်နောင်က စကားထောက်သည်။

“ဒါတော့ ဒါပေါ့ကွာ . . . ဒါပေမယ့် ငါကလည်း ငယ်တော့တာမှ
မဟုတ်တာ၊ ဘွဲ့ကလည်း ရပြီးပြီ၊ အလုပ်ကလည်း အဆင်သင့်ဆိုတော့
ငါ့မိဘတွေကလည်း မိန်းမယူခိုင်းနေကြပြီကွ”

“မင်းကလည်း ရချင်ချင်နဲ့ဆိုတော့ အကိုက်ပေါ့ကွာ”

သူ့စကားအဆုံးမှာ ရန်နောင်က ခပ်ငေါ့ငေါ့ပင်ဆိုသည်။

“ငါတို့ သားနဲ့မယားနဲ့ ဖြစ်နေတာကိုကြည့်ပြီး မင်းက
အားကျနေတာနဲ့တူတယ်၊ အေးလေ တံလျှပ်ကို ရေထင်ပြီး မင်းက
ရောက်ချင်နေတာကိုး၊ တားမရရင်လည်း မတားတော့ဘူး သက်မောင်မောင်ရေ”

ခိုင်မြက သူ့ကိုကြည့်ရင်း ဆိုသည်။

“နောက်တော့မှ ငါ့သူငယ်ချင်းတွေပြောတာ မှန်တယ်ဟလိုတော့
ကုန်းမအော်နဲ့၊ အဲဒီ အချိန်မှာ ဆေးမမှီတော့ဘူး”

ရန်နောင်က ခေါင်းညိတ်ကာ ညိတ်ကာဖြင့် ဆိုသည်။

“လူပျိုဘဝမှာ နေရတဲ့ လွတ်လပ်မှုအရသာကို အဲဒီ အချိန်မှာ ပြန်ပြီး
မြည်းစမ်းလို့လည်း ရတော့မှာမဟုတ်ဘူး၊ မပြောမရှိနဲ့နော် ငါ့ကောင် သေသေချာချာ
စဉ်းစားဦး၊ အပြန်ပြန်အလှန်လှန် ကို စဉ်းစားဦး၊ မိန်းမယူတယ်ဆိုတာ လွယ်တယ်၊
ဆက်ပေါင်းဖို့သာ ခက်တာ”

ခိုင်မြ၏ စကားအဆုံးမှာ သူ သက်ပြင်းကိုချဖြစ်သည်။ ပြီး
အိမ်ထောင်သည်ဘဝဆိုတာ ဘာကြီးပါလိမ့်ဟု သူတွေ့ဖြစ်သည်။

* *

If the husband gathers like the bees, and the wife disperses like the hour, glass will both get rich.

ယောက်ျားဖြစ်သူက ပျားကဲ့သို့ စုဆောင်းလျှင် မယားက သဲနာရီကဲ့သို့
ချွေတာရာ၏ ။ ၎င်းနှစ်ယောက် ချမ်းသာပါလိမ့်မည်။

German Proverb

* *

“အေး . . . အေး အခုလို ကန်တော့ကြတဲ့အကျိုးကြောင့် ဒီလင် ဒီမယား
အိုအောင် မင်းအောင် ပေါင်းနိုင်ကြပါစေ”

သူမ၏ ဖခင် ဆုပေးအပြီး . . . .

“ပေးတဲ့ဆုနဲ့ ပြည့်ပါစေ”

ဟု သူတို့လင်မယား ပြိုင်တူဆိုဖြစ်သည်။

“ဒါနဲ့ ဟိုဘက်က မိဘတွေကိုရော သွားကန်တော့ပြီးကြပြီလား သမီး”

ယောက္ခမကြီး၏ အမေးကို သူမက ခေါင်းညိတ်ပြသည်။

“သွားကန်တော့ပြီးပါပြီ မေမေရဲ့၊ မောင့်မေမေကလေ သမီးကို
စိန်တစ်ဆင်စာပေးလိုက် တယ် သိလား”

သူမက ပြောပြောဆိုဆို ဘေးလွယ်အိတ်ထဲမှ ကတ္တီပါဗူးကို ထုတ်ကာ သူမအမေဆီ လှမ်းပေးရင်း ဆိုသည်။

“ဟယ် . . . ဟုတ်လား၊ ပြစ်ဒါနဦး ကြည့်ရအောင်”

ယောက္ခမကြီးက သူမကမ်းပေးတော့ ကတ္တီပါဗူးကို ခပ်သွက်သွက် လှမ်းယူသည်။ ပြီး ခပ်သုတ်သုတ်ဖွင့်ကာကြည့်သည်။ ယောက္ခမကြီးက ကုန်ဆွဲဆွဲနဲ့ဆိုသော သဘောဖြင့် ယောက္ခမကို တတောင်ဖြင့် တို့သည်။

“အေးကွာ . . . သားလေး ‘သက်မောင်မောင်’ တို့ဘက်ကတော့ တစ်ဦးတည်းသော သားဆိုတော့ အိမ်လည်းလက်ဖွဲ့၊ ကားလည်းလက်ဖွဲ့တဲ့အပြင် စိန်တစ်ဆင်စာပါ ပေးနိုင်တာပေါ့၊ ဖေဖေတို့ကတော့ သားသမီးသုံးယောက်တောင်ဆိုတော့ သားတို့နှစ်ယောက်ရဲ့ ဘဏ်စာအုပ်ထဲမှာ သိန်းတစ်ရာပဲ ထည့်ပေးနိုင်တယ်”

ယောက္ခမကြီးက မျက်နှာပူဟန်ဖြင့် ဆိုသည်။

“ရပါတယ် ဖေဖေရယ် . . . သားတို့က ဖေဖေတို့ဆီက ရစကောင်းစေဆိုတဲ့စိတ်မျိုး မရှိ ပါဘူး၊ သားတို့ကတောင်မှ နှစ်ဖက်မိဘတွေကို ပြန်ကန်တော့ရဦးမှာပါ”

သူယောက္ခမကြီးကို ဆိုဖြစ်သည်။

“ဟုတ်ပါတယ် ဖေဖေရယ်၊ မောင်တို့မိဘဘက်က ပေးတယ်ဆိုတဲ့ တိုက်တွေ၊ ကားတွေ၊ စိန်တွေဆိုတာက တန်ဖိုးဖြတ်လို့ရတယ်၊ ဖေဖေတို့က သမီးကို တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့ မေတ္တာတွေ အနှိုင်းမဲ့ပေးပြီးပြီပဲ၊ ဘာမှ ထပ်ပေးဖို့ မလိုပါဘူး၊ အဟင်း . . . ဟင်း”

တဟင်းဟင်း လုပ်ကာရယ်ရင်းဆိုသော ဇနီးဖြစ်သူ၏ စကားကြောင့် သူ နင်ခနဲဖြစ်သွားရ သည်။

“ပြောတတ်လိုက်တာ’ဟု သူခပ်ရွတ်ရွတ် တေးဖြစ်သည်။

ဘာတဲ့ . . . ။

“တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့ မေတ္တာတွေတောင် အနှိုင်းမဲ့ပေးပြီးပြီ”

သူ့မိဘတွေပေးသော စိန်တွေ တိုက်တွေ ကားတွေကကျ တန်ဖိုးဖြတ်၍
ရနိုင်သည်ဟု သတိ။

တတ်လည်းတတ်နိုင်တဲ့အတွေးအခေါ်ဟု ခပ်ချဉ်ချဉ်ဖြင့် တွေးရင်း
သူမကို ကြည့်ဖြစ် သည်။

“မောင်ကလည်း အားလုံး အစစအရာရာ သမီးသဘောပဲဆိုတော့လေ
အဲဒီသိန်းတစ်ရာကို မေမေတို့ကို မနက်ဖြန်ကျ ပြန်ကန်တော့မယ် သိလား။”

နောက်ဆက်တွဲဆိုသော မိန်းမဖြစ်သူ၏ စကားကြောင့်
သူ့မျက်လုံးများပင် ပြူးသွားရသည်။ ကြည့်စမ်း စကားတတ်ပုံက။ အစစအရာရာ
သူမ၏ သဘောဆိုပါလား၊ မနက်ဖြန် ပြန်ကန်တော့ မည်ဆိုပါလား။

“အမလေး . . . မေမေ့ရဲ့ သမီးလေးက လိမ္မာလိုက်တာ၊
သားနှစ်ယောက်ကြောင့် စိတ်ညစ်ရသမျှ သမီးအလိမ္မာလေးရှိပေလို့သာ၊
အမေ့သမီးလေး ဒီကိုလာပါဦး။”

ယောက္ခမကြီးက မကြာမီက ပြူးတူးပြတ် ကြည့်နေခဲ့သော
ကတ္တီပါဗူးကို ဘေးမှာချရင်း သမီးဖြစ်သူကို ခေါ်သည်။ မျက်ရည်လေး စမ်းစမ်း
စမ်းစမ်းလုပ်နေသော ယောက္ခမကြီးဆီသို့ သူမ က ပြေးဖက်ရင်း
သားအမိနှစ်ယောက် တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက်ဖက်ကာ ဓာတ်ရှင်များထဲကလို
ဟန်ပန်အပြည့်ဖြင့် ငိုပွဲဆင်နေကြသည်ကို ကြည့်ကာ ယောက္ခမကြီးက
မျက်ရည်ဝဲလာဟန်ဖြင့် မျက်တောင်ကို ပုတ်ခတ်ပုတ်ခတ်လုပ်သည်။ သူ့စိတ်ထဲမှနေ
‘ပိုပါကွာ’ဟု တွေးဖြစ်သည်။

“အမွေသမီး လိမ်လိမ်မာမာနေနော်၊ ယောက်ျားကို စိတ်ညစ်အောင် မလုပ်နဲ့၊ စီးတဲ့ရေ ဆည်တဲ့ကန်သင်းတဲ့၊ ယောက်ျားရှာသမျှကို မဖြုန်းနဲ့၊ ကြားလား”

ယောက္ခမကြီးက စိတ်ချင်ပေါက်နေသော သူ့ဆီတစ်ချက်လှမ်းကြည့်ရင်း ဆိုသည်။ ယောက္ခမကြီးကလည်း ချောင်းကိုဟန့်သည်။

“အဟမ်း . . . . ဟို ဂျာမန်စကားပုံတစ်ခုလိုပေါ့ သမီးရယ်၊ ယောက်ျားက ပျားလိုရှားထား သမျှကို မိန်းမက သဲနာရီလို ချွေတာရမယ်တဲ့၊ အဲဒီ လိုဆိုရင် အဲဒီ နှစ်ယောက်စလုံး ချမ်းသာလိမ့် မယ်တဲ့”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဖေဖေ”

သူမက သမီးအလိမ္မာပီပီ ခေါင်းညိတ်သည်။

“ကဲ ကဲ တစ်နေကုန် မင်္ဂလာဆောင်မှာလည်း ပင်ပန်းထားကြတယ်ဆိုတော့ အိမ်ပြန်ပြီး နားကြတော့”

ယောက္ခမကြီးက စိန်ထည်များ ထည့်ထားသော ကတ္တီပါဗူးကို ပြန်ပေးရင်း ဆိုသည်။ ယောက္ခမကြီး၏ စကားအဆုံးမှာ သူဝမ်းသာအားရပင် . . .

“ဟုတ်ကဲ့ပါ မေမေ၊ ဒီလိုဆို သားတို့ပြန်တော့မယ်”

ဟု ဆိုဖြစ်သည်။

ခပ်သွက်သွက်ဆိုရင်း ထရပ်သော သူ့ကို ပြန်ချင်သေးပုံမရသော သူမက မှုန်ကုပ်ကုပ်ဖြင့် လှမ်းကြည့်သည်။

“လာလေ . . . . ဖြူ၊ အမလေးဗျာ မောင့်မိန်းမ ဘယ်လောက်ထိတောင် ပင်ပန်းနေတယ် မသိဘူး ထိုင်ရာကနေတောင် မထချင်တော့ဘူးထင်ရဲ့၊ ကဲကဲ လာလာ အိမ်ပြန်ပြီး နားရအောင်”

လက်မောင်းကို မသိမသာ ဆောင့်ဆွဲရင်းခေါ်သော သူ့နောက်ကို သူမ စွေခနဲ ပါလာ သည်။

“မေမေ သမီးတို့သွားပြီနော်၊ ဖေဖေ သွားပြီနော်”

“အေး . . . အေး”

အမျှင်မပြတ်သေးသော သူမတို့ကိုကြည့်ရင်း

သူစိတ်ချဉ်ပေါက်နေမိသည်။ သို့သော် လှမ်း အကဲခတ်ကာ သူ့ကိုကြည့်နေသော
ယောက္ခမကြီး၏ အကြည့်ကြောင့် သူ မျက်နှာကို အစွမ်းကုန် ပြီးထားဖြစ်သည်။

ပြီး ကားပေါ်ကို ခပ်သွက်သွက် တက်ဖြစ်သည်။

* *

“မောင် . . . နေမကောင်းလို့လားဟင်၊ တစ်လမ်းလုံး စကားလည်း
မပြောဘူး၊ မျက်နှာ လည်း မကောင်းသလိုပဲ”

သူမက အိမ်ရောက်ရောက်ချင်း သူ့နဖူးကို လှမ်းကာစမ်းရင်း ဆိုသည်။
သူ သူမကို မျက်နှာ ချင်းဆိုင်ဖြစ်သည်။

“မောင် နေကောင်းပါတယ် ဖြူရဲ့၊ မောင်က ကိစ္စတစ်ခုကို
စဉ်းစားနေတာ၊ လုပ်သင့် မလုပ် သင့်ပေါ့”

“ဘာကိုလဲ မောင်”

သူမက ဘေးလွယ်အိတ်ထဲမှ ကတ္တီပါပူးကို မီးခံသေတ္တာတွင်
ထည့်ရင်းက မေးသည်။ သူ ဟက်ခနဲ ရယ်ဖြစ်သည်။

“မောင်လည်း ကျေးဇူးသိတတ်တဲ့အနေနဲ့ ဖြူလိုပဲ မိဘတွေရဲ့လက်ဖွဲ့ကို
ပြန်ပြီး ကန်တော့ လိုက်ရင် ကောင်းမလားလို့”

“ရှင်”

မီးခံသေတ္တာကို ‘ဂျောက်’ခနဲ ပိတ်ရင်း သူမမျက်လုံးတွေ ပြူးကာသွားသည်။ ပြီး သူ့ရှေ့ကို ရောက်လာသည်။

“ဖြူ နားမရှင်းဘူးမောင်၊ မောင်က ဘာကိုပြန်ကန်တော့မှာလဲ”
သူမ၏ အမေးစကားကြောင့် သူပြုံးမိသည်။

“ဒီလိုပါ မိန်းမရယ်၊ မိန်းမက မိန်းမရဲ့ မိဘတွေက လက်ဖွဲ့တဲ့ သိန်းတစ်ရာကို မနက်ဖြန် ပြန်ပြီး ကန်တော့လိုက်မှာ မဟုတ်လား”

“အင်းလေ မောင်ရဲ့၊ ဖေဖေက ခွဲစိတ်အထူးကုပီပီ လက်လှုပ်မှ ပါးစပ်လှုပ်ရတာ ၊ ပြီးတော့ စင်ကယပူမှာ ကျောင်းတက်နေတဲ့ ဖြူအစ်ကိုနဲ့ ဖြူမောင်လေးရဲ့ တစ်လတစ်လ ကျောင်းစရိတ်က နည်းတာ မဟုတ်ဘူး၊ အခုတောင် စရိတ်ချွေတာတဲ့အနေနဲ့ ဖြူမင်္ဂလာဆောင်ကို လေယာဉ် လက်မှတ်ဖိုး သက်သာအောင် မပြန်လာတာပဲ ကြည့်၊ အဲဒီ လို အဖက်ဖက်က ချွေတာနေတဲ့ အချိန်မှာ ဖေဖေရဲ့ ချွေးနည်းစာကို ဖြူ မယူရက်ပါဘူး”

စကားအရှည်ကြီးကို ပက်ခနဲ ရေပက်မဝင် Non Stop ဆိုသော သူမကိုကြည့်ရင်း ‘သူ့မိဘ ကျတော့ သိတတ်လိုက်တာ’ဟု ခပ်ချဉ်ချဉ်ပင် တွေးမိသည်။

“အေးလေ . . . မောင်လည်း ဒီလိုပဲပေါ့၊ မောင့်ရဲ့ မိဘနှစ်ပါး လက်ဖွဲ့တဲ့ အိမ်ရော၊ ကား ရော၊ စိန်ထည်တွေရော မနက်ဖြန် မိုးလင်းတာနဲ့ သွားပြီး ပြန်ကန်တော့လိုက်မယ်၊ သူတို့ချွေးနည်း စာတွေ မောင်မယူရက်ဘူး”

သူ တမင်ပင် ခပ်ရွဲ့ရွဲ့ဆိုဖြစ်သည်။

“မောင်ရယ် ဖေဖေတို့ မေမေတို့ စိတ်မကောင်းဖြစ်သွားမှာပေါ့၊ မင်္ဂလာဦး လက်ဖွဲ့တွေပဲ မောင်ရယ် ပြန်မပေးကောင်းပါဘူး၊ ပြီးတော့ မောင့်ဖေဖေတို့က ပိုလို့ လျှံလို့လက်ဖွဲ့တာပဲ ဥစ္စာ၊ ဖြူကို လိုက်မတုပါနဲ့မောင်ရယ်၊

ကလေးလည်း မဟုတ်ဘဲနဲ့”

သူမ၏ စကားကြောင့် သူမချီပြုံး ပြုံးဖြစ်သည်။

“မိန်းမ မင်းက စကားမတတ်ရှာဘူးနော်၊

မင်းမိဘတွေလက်ဖွဲ့တာကျတော့ ချွေးနဲ့စာ၊ မောင့် မိဘတွေရဲ့ လက်ဖွဲ့ကတော့ ပိုလို့လျှံလို့ ဟုတ်လား။”

“ဟုတ်တယ်လေ မောင်ရဲ့၊ ဖေဖေက ဝန်ထမ်းလေ၊ မောင့်ဖေဖေလို ကုမ္ပဏီပိုင်ရှင်မှ မဟုတ်တာ၊ ဖေဖေငွေတွေက ခြစ်ခြပ်စုထားရတာ ”

သူမက ပေါ့ပေါ့ပါးပါးပင် ပြန်၍ ဆိုသည်။

“ဪ . . . အေး ဟုတ်တယ်၊ ငါ့မိဘတွေကကျတော့ မိုးပေါ်က ကျလာတဲ့ငွေတွေ ရထားတာ၊ ထိပေါက်ထားတာ၊ အလကားရထားတာတွေချည်းပဲ”

သူ ခပ်ချဉ်ချဉ်ပင် ဆိုဖြစ်သည်။

“မောင် မရိနဲ့နော်၊ ဘာလဲ မောင်က အဲဒီ ငွေသိန်းတစ်ရာကို မက်မောနေတာလား၊ အဲဒါ ကြောင့် ဒေါသထွက်နေတာလား။”

“ဘာ”

ပက်ခနဲ ပြန်၍ ဆိုသော သူမ၏ စကားကြောင့် သူ ‘ဘာ’ ဟု ဆိုဖြစ်သည်။

“ဒီမှာ ဖြူ၊ မင်းမိဘတွေ လက်ဖွဲ့တယ်ဆိုတဲ့ သိန်းတစ်ရာကလေး မောင့်မိဘတွေ လက်ဖွဲ့ လိုက်တဲ့ စိန်ထည်တွေထဲက နားကပ်တစ်ရံဖိုးတောင် မရှိဘူး နားလည်လား၊ ငါလိုကောင်က ပိုက်ဆံမက်ရင် မင်းကို ယူပါမလား၊ ငါ့ဘေးမှာ ဝိုင်းဝိုင်းလည်နေတဲ့ သူဌေးသမီးတွေထဲက ရွေးယူ လိုက်မှာပေါ့”

သူ့စကားကို သူမက ဘာမှပြန်၍ မဆို။ တစ်ဖက်သို့သာ မျက်နှာကို ချာခနဲ လှဲသည်။

“ငါက မင်းရဲ့ယောက်ျားလေ၊ ဒီအိမ်ထောင်ရဲ့ အိမ်ဦးနတ်၊

မင်းဘာလုပ်လုပ် ငါ့ကိုတိုင်ပင် ပြီးမှ လုပ်ရမှာ၊ အခု မင်းလုပ်ပုံက ယောက်ျားကို တိုင်ပင်စရာမလိုဘူး၊ ကိုယ်လုပ်ချင်သလို လုပ်လို့ ရတယ်၊ ငါ့ကို ထည့်မတွက်ဘူးဆိုတဲ့ အချိုးမျိုး၊ အဲဒီ လိုချိုးတာကို မခံချင်လို့ ပြောနေတာ”

သူမက သူ့စကားအဆုံးမှာ နှုတ်ခမ်းကိုမဲ့သည်။

“မောင်ရေ . . . ဖြူမိဘတွေ သိပ်အဆင်မပြေလို့ ဒီလက်ဖွဲ့ငွေကို ပြန်ကန်တော့လိုက်ရ အောင်နော်လို့ ပြောလိုက်တော့ ငါက တားမှာမို့လို့လား၊ ငါ့ဘဏ်စာအုပ်ထဲက ငွေတောင် အပို ဆောင်းပြီး ကန်တော့လိုက်ဦးမယ်၊ အခုဟာက ဘာလိုင်းကြီး မင်း ငါ့ကိုကြောတာ၊ တိုင်ပင်စရာ မလို ပါဘူး၊ ခေါက်ထားစမ်းပါဆိုတဲ့အချိုးမျိုး”

“ဖြူ အဲဒီ လို မရည်ရွယ်ခဲ့ဘူး မောင်၊ ဖြူဘက်က မှားသွားတယ်ဆိုရင် ဖြူတောင်းပန်ပါ တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဖြူကို မင်းတွေငါတွေနဲ့တော့ မအော်ပါနဲ့၊ ဖြူ မခံစားနိုင်ဘူး”

ရှိုက်ကာ ရှိုက်ကာဆိုရင်း သူက မင်္ဂလာခုတင်ကြီးပေါ် မျက်နှာအပ်ကာ ငိုသည်။ ဒီလိုဆိုပြန် တော့လည်း သူ စိတ်မကောင်း။

မင်္ဂလာဦးညမှာ ခွန်းကြီးခွန်းငယ် စကားများကြသည်ကို ပတ်ဝန်းကျင် ကြားလို့မှ မကောင်း၊ သူ စိတ်ကို ပြန်လျှော့ဖြစ်သည်။

သူငယ်ချင်းအရင်းခေါက်ခေါက်များကို ဒင်နာကျွေးဖို့ ဘတ်ချလာနိုင်လုပ်ဖို့က ရှိသေး သည်။

“ကဲ . . . ကဲ ငိုမနေတော့နဲ့၊ ရေလေးဘာလေးချိုး၊ ခဏနေဆိုရင် ခိုင်မြဲတို့ လာကြိုကြတော့ မှာ”

တစ်ယောက်တည်း ရေရွတ်သလိုလိုနှင့် ဆိုသော သူ့စကားအဆုံးမှာ

သူမက ငေါက်ခနဲ ထထိုင်လိုက်သည်။ ပြီးတော့ မချိုမချင်ပြုံးသည်။

“မောင် ဒင်နာမှာလေ မောင့်မိဘတွေ လက်ဖွဲ့ထားတဲ့ စိန်ထည်တွေ ဝတ်သွားမယ်နော် မောင်၊ ဝတ်ချင်လို့တော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့ မောင်ရယ်၊ မောင့်ရဲ့ မိဘအသိုင်းအဝိုင်းဂုဏ်နဲ့ဆိုတော့ မဝတ်ချင်လည်း ဝတ်သွားမှ သင့်တော်မှာ မဟုတ်လား”

“ဖြူ . . . မင်းဟာလေ မင်းသမီးပဲလုပ်တော့၊ စကားလုံးတွေလည်း သိပ်ကြွယ်ဝတယ်၊ စာရေး ဆရာမပါ လုပ်လိုက်၊ အခုပဲ ငိုလိုက်၊ အခုပဲ ပြုံးလိုက်နဲ့ တစ်ခန်းထဲနေရမှာတောင် ကြောက် လာပြီ”

ခပ်ရွတ်ရွတ်ဆိုသော သူ့စကားကြောင့် သူမက ခစ်ခနဲ လုပ်ကာရယ်သည်။ ပြီး သူ့ကို နောက်မှနေလာ၍ သိုင်းဖက်ထားရင်း . . .

“မောင့်စကားတွေကို စိတ်ဆိုးလို့ရမလား မောင်ရဲ့၊ မောင့်ဘက်က မှန်နေတာပဲဥစ္စာ၊ နောက်ဆိုရင် မောင့်စကားကို လုံးဝမြေဝယ်မကျ နားထောင်မှာ၊ မောင်ကလည်း ဖြူစိတ်မကောင်း အောင် ခန့်သလိုလို ရွဲ့သလိုလိုနဲ့ အိမ်တွေ ကားတွေ ပြန်ကန်တော့မယ်၊ ပြန်ကန်တော့မယ်နဲ့ မနောက်ရဘူး၊ ဒါပဲ”

စကားသိပ်မတတ်ရှာသော သူမက သူ့ကို ‘မနောက်နဲ့’ ဆိုသော စကားဖြင့် ရအောင်ချုပ် သည်။

“နောက်နေတာ မဟုတ်ဘူး၊ အတည်ပြောတာဗျ၊ အတည်ပြောတာ”

သူ ခပ်တည်တည်ပင် ဆိုဖြစ်သည်။

“ဟောကြည့် . . . ပြောရင်းဆိုရင်း နောက်ပြန်ပြီ၊ ကဲ ကဲ ဖြူ ရေချိုးလိုက်ဦးမယ်၊ ပြီးရင် မောင်ချိုးနော်”

သူမက စကားကို ရအောင်ဖြတ်သည်။

“အတူတူ ချိုးမယ်လေ”

“မောင်နော်”

သူ့အဆိုကြောင့် သူမက ရှက်အမ်းအမ်းဖြင့် မျက်စောင်းထိုးသည်။
ဘာရယ်မဟုတ် သူပြုံး ဖြစ်သည်။

ဘာလိုလိုနှင့် ဘဝမှာ မင်္ဂလာဦးညတွေ ဘာတွေဖြတ်ကျော်ရန်
အချိန်တို့က ရောက်ရှိလာခဲ့ ပြီးကိုး။

* *

A man is twice happy, when he marries and when he burns his
wife.

ယောက်ျားတစ်ယောက်သည် မင်္ဂလာဆောင်သည့်အခါနှင့် ဇနီးဖြစ်သူကို
သဂြိုဟ်သည့် အခါ နှစ်ကြိမ်တိတိ ပျော်ရ၏ ။

Motenegrin Proverb

* *

“ငါ မင်းကို တိုးတိုးလေး ပြောပြမယ်၊ လာ”

ရန်နောင်က သူ့ကိုဆိုရင်း လာဟုခေါ်သည်။ ပြီး နားနားကပ်ကာ
စကားပုံတစ်ခုကို ရေရွတ် ပြသည်။ ခိုင်မြဲကပါ ဝင်၍ နားထောင်သည်။

“လောကကြီးမှာ ငါတို့ယောက်ျားတွေ နှစ်ကြိမ်ကြီးများတောင် ပျော်ရတဲ့
အချိန်ရှိတယ်ကွ၊ တစ်ကြိမ်က လက်ထပ်တဲ့အခါ၊ နောက်တစ်ကြိမ်က မိန်းမကို

သဂြိုဟ်တဲ့အချိန်တဲ့ကွ၊ အဟီး ဟီး”

ရန်နောင်က သူ့စကားနှင့်သူ ဟီးဟီးဟု ရယ်သည်။

“ဒါဖြင့် ငါတို့တွေ တစ်ကြိမ်တော့ ပျော်ရပြီ၊ နောက်တစ်ကြိမ်ပျော်ဖို့ပဲ ကျန်တာပေါ့”

“ဒါပေါ့”

သူ၏ ခပ်နောက်နောက်အဆိုကို ခိုင်မြဲက ‘ဒါပေါ့’ဟု ထောက်ခံသည်။
ပြီး တခွီးခွီး ရယ်ဖြစ် ကြသည်။

“ကဲ ကဲ သက်မောင်မောင်ရေ မင်းတို့ငါတို့တွေ မကြာခင်မှာ
နောက်တစ်ကြိမ်ပျော်ကြမယ် ဟေ့၊ လာထား ချီးယားစ်”

“ဝှပ်”

“ခွပ်”

“ခွပ်”

ဖန်ခွက်ချင်းတိုက်ကြရင်း တခွီးခွီး တဟီးဟီးဖြစ်နေသော
သူတို့သုံးယောက်ကို အမျိုးသမီး များက မသင်္ကာသလိုကြည့်နေကြသည်။

“နင်တို့တွေ ဣန္ဒြေမရကြဘူးနော်၊ တခွီးခွီးနဲ့ ဘာပြောနေကြတာတုန်း၊
ဘာတွေ ကြံနေ ကြတာတုန်း”

“ဟုတ်ပေါ့ . . . ပြောင်စပ်စပ်တွေနဲ့”

ခိုင်မြဲ၏ ဇနီး မိုးသန္တာ၏ အဆိုကို ရန်နောင်၏ မိန်းမဖြစ်သူ မြတ်နိုးက
ထောက်ခံသည်။ သူမကတော့ ပြူးကြောင်ကြောင်ဖြင့် လှမ်းကြည့်သည်။ မိုးသန္တာက

...

“ညီမလေးရေ အစ်မတို့ငါးယောက်က ရှစ်တန်းလောက်ကစပြီး

ဘွဲ့ရတဲ့အထိ တွဲလာကြ တော့ တစ်ယောက်အထာကို တစ်ယောက်
ကောင်းကောင်းကြီး သိနေတယ်၊ ဒီကောင်တွေ ဒီလို တခွီးခွီးဖြစ်နေကြရင်
အကြံအစည်တစ်ခုခုရှိလို့ ဒါမှမဟုတ် အရည်မရ အဖတ်မရ ပြောနေကြတာပဲ
ဖြစ်မယ်”

ဟု ဆိုသည်။

တကယ်လည်း ခိုင်မြဲတို့ လင်မယားရော ရန်နောင်တို့လင်မယားပါ
ငယ်သူငယ်ချင်း အချင်း ချင်း ပြန်ရထားကြသည်မို့ အတွင်းသိ
အစင်းသိတွေဖြစ်ကာနေသည်။ အသက်ကလည်း ရွယ်တူ တွေဖြစ်ကြ၏ ။

သူနှင့်သူမသာ အသက်ကွာသည်။ သူမက သူ့ထက် သုံးနှစ်ခန့်ငယ်သည်။
အခုထိ ဘွဲ့မရ သေး။ အဝေးသင်တက္ကသိုလ် ဒုတိယနှစ်ကို တက်နေဆဲ။

“ပြောပါဦး . . . ဘာတွေ ဒီလောက်တောင် ရယ်နေကြတာတုန်း”

မြတ်နိုးက မေးငေါ့ရင်း ဆိုသည်။

“ဒီလိုပါဟာ . . . မိန်းမဆိုတာ ယူလိုက်တော့လည်း ရဖြစ်သွားတာပေါ့၊
အဖတ်တင်သွား တာပေါ့လို့ ပြောနေတာ”

“ဟုတ်တယ်”

“မှန်တယ်”

သူ၏ နောက်တောက်တောက်အဆိုကို သကောင့်သားနှစ်ကောင်က
အာလေလျှာလေးဖြင့် ထောက်ခံသည်။

“ကဲ . . . ကဲ ငါတို့တွေ နောက်တစ်ကြိမ် မကြာခင်မှာ ပျော်ကြဖို့ လာထား
. . . ချီး . . . ယားစ်”

ရန်နောင်က အာခေါင်ခြစ်ကာ အားရပါးရ အော်သည်။ သူနှင့်ခိုင်မြဲက
‘ချီး . . . ယားစ်’ ဟု ဆိုကာ ခွက်တွေတိုက်ကြသည်။

မကြာခဏ ဖန်ခွက်တွေ တဝပ်ဝပ်တိုက်နေသော သူတို့သုံးယောက်ကို
မိန်းမသုံးယောက် က ငေါင်စင်းစင်းတွေ ကြည့်နေကြသည်။
သူတို့သုံးယောက်ကတော့ တစ်ယောက်တစ်လှည့်စီ အော်ကာ ခွက်တိုက်ကြဆဲ။

“နောက်တစ်ကြိမ် မကြာခင်မှာ ပျော်ရပါစေ လာထား”

“ချီးယားစ်”

“ခွပ်”

“ခွပ်”

“ခွပ်”

* *